

culture 21

Agenda 21 for culture
Agenda 21 de la culture
Agenda 21 de la cultura

**Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler -
Kültürle Komitesi**

Kültür için Gündem 21

**Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura**

**United Cities and Local Governments
Cités et Gouvernements Locaux Unis
Ciudades y Gobiernos Locales Unidos**

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler –
Kültürle Komitesi

Kültür için Gündem 21

Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura

United Cities and Local Governments
Cités et Gouvernements Locaux Unis
Ciudades y Gobiernos Locales Unidos

culture 21

Agenda 21 for culture
Agenda 21 de la cultura
Agenda 21 de la cultura

Kültür için Gündem 21, kentler ve yerel yönetimlerin kültürel gelişime yönelik taahhütleri için zemin hazırlanmasını savunan dünya çapındaki ilk misyon belgesidir.

Kültür için Gündem 21, dünyanın her köşesinden kentler ve yerel yönetimler tarafından insan hakları, kültürel çeşitlilik, sürdürülebilirlik, katılımcı demokrasi ve barış için gerekli koşulların yaratılmasına ilişkin taahhütlerini idame ettirmek üzere kabul edilmiştir. Bu belge, ilk Evrensel Kültürler Forumu kapsamında 8 Mayıs 2004 tarihinde Barselona’da gerçekleştirilen 4. Toplumsal Kucaklama için Yerel Yönetimler Porto Alegre Forumu tarafından onaylanmıştır.

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (United Cities and Local Governments – UCLG) Kültür için Gündem 21’i kültürle ilgili programları için temel başvuru belgesi olarak benimsemiş ve onaylanması sonrasında söz konusu sürecin koordinatörlüğü rolünü üstlenmiştir. UCLG Kültür Komitesi, kültürü gelişme süreçlerinin kalbine yerleştiren kentlerin, yerel yönetimlerin ve işbirliği ağlarının buluşma noktasıdır.

Dünya çapında sayıları giderek artan kentler ve yerel yönetimler yerel meclislerinde Kültür için Gündem 21’i uygulamaktadırlar. Söz konusu süreç uluslararası teşkilatlar, ulusal hükümetler ve sivil toplumun ilgisini çekmiştir.

KÜLTÜR İÇİN GÜNDEM 21

Kentler ve yerel yönetimlerin kültürel gelişim taahhütleri

Evrensel Kültürler Forumu – Barselona 2004 çerçevesinde 7 ve 8 Mayıs 2004 tarihlerinde Barselona’da gerçekleştirilen 4. Toplumsal Kucaklama için Yerel Yönetimler Porto Alegre Forumu’nda biraraya gelmiş bulunan bizler, dünyanın insan haklarına, kültürel çeşitliliğe, sürdürülebilirliğe, katılımcı demokrasiye bağlı ve barış için gerekli koşulların yaratılmasına inanan kentleri ve yerel yönetimleri olarak, Kültür için Gündem 21 belgesini, kamusal kültür politikalarımızın kılavuz belgesi ve insanlığın kültürel gelişimine bir katkı olarak kabul ediyoruz.

I. İlkeler

1. Kültürel çeşitlilik insanlığın başlıca mirasıdır, binlerce yıllık tarihin ürünü, bütün halkların dilleri, hayal güçleri, teknolojileri, uygulamaları ve yaratımları aracılığıyla yaptıkları toplu katkının meyvesidir. Kültür, toplumlar ve bölgeler arasındaki ilişkinin dinamik modellerine cevap vererek farklı şekillere bürünür. Kültürel çeşitlilik “daha tatminkar bir entelektüel, duygusal, ahlaki ve manevi yaşam şekline ulaşmanın yoludur” (UNESCO Kültürel Çeşitlilik Evrensel Bildirgesi, madde 3) ve kentsel ve toplumsal gerçekliğin dönüşümündeki temel unsurlardan biridir.
2. Gerek kültür, gerekse çevre insanlığın ortak değerlerinden olduğundan, kültürel ve ekolojik kavramlar arasında belirgin siyasal benzeşmeler söz konusudur. Büyük ölçüde doğal kaynaklar ve insanlığın ortak varlıklarından beslenen mevcut ekonomik gelişme modelleri, çevre konusundaki endişelerin giderek artmasına neden olmaktadır. Rio de Janeiro 1992, Aalborg 1994 ve Johannesburg 2002, insanlığın karşı karşıya olduğu en önemli güçlüklerden biri olan çevresel sürdürülebilirliğe cevap verme sürecinin dönüm noktalarıdır. Mevcut durum da, standartlaştıran ve dışlayan bir küreselleşmenin hakim olmasından ötürü dünyada kültürel çeşitliliğin tehlikede olduğuna dair yeterli kanıt sağlamaktadır. UNESCO bu hususta şunları söylemektedir: “Biyolojik çeşitlilik doğa için ne kadar gereklirse, etkileşim, yenilik ve yaratıcılık kaynağı olan kültürel çeşitlilik de insanlık için o kadar gereklidir” (UNESCO Kültürel Çeşitlilik Evrensel Bildirgesi, madde 1).
3. Yerel yönetimler kültürel hakların insan haklarının ayrılmaz bir parçası olduğunu kabul etmekte ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (1948), Uluslararası Ekonomik, Toplumsal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (1966) ve UNESCO Kültürel Çeşitlilik Evrensel Bildirgesi’ni (2001) referans olarak almaktadırlar. Bireylerin ve toplumların kültürel özgürlüklerinin, demokrasinin zorunlu koşulu olduğunu kabul etmektedirler. Hiç kimse uluslararası hukuk tarafından teminat altına alınan insan haklarını ihlal etmek veya bunların kapsamını kısıtlamak için kültürel çeşitliliği kullanamaz.
4. Yerel yönetimler insan haklarının ilerletilmesinin savunucuları ve destekleyicileri olarak dünya çapında son derece önemli temsilcilerdir. Aynı zamanda dünya vatandaşlarını da temsil etmekte ve uluslararası demokratik sistemler ve kurumlar lehine seslerini duyurmaktadırlar. Yerel yönetimler işbirliği ağıları halinde birlikte çalışmakta, uygulama ve deneyimlerini paylaşmakta ve faaliyetlerini koordine etmektedirler.
5. Kültürel gelişim çok sayıda toplumsal temsilciden destek beklemektedir. İyi yönetişimin başlıca prensipleri arasında kültürel politikaların, karar alma süreçlerinin tasarımı ve program ve projelerin değerlendirilmesinde bilgi şeffaflığı ve halkın katılımı da yer almaktadır.

-
6. Vazgeçilemez nitelikteki barış için gerekli koşulları yaratma ihtiyacı kültürel gelişim stratejileriyle paralel gitmelidir. Savaş, terör, baskı ve ayrımcılık birer hoşgörüsüzlük ifadesi olarak kınanmalı ve yok edilmelidir.
 7. Kentler ve yerel alanlar daimi evrim halinde olan kültürel buluşlar için ayrıcalıklı birer zemin olup, farklı ve belirgin olan her unsur (köken, vizyon, yaş, cinsiyet, etnik grup ve toplumsal sınıf) arasındaki etkileşimlerin insan gelişimini tam anlamıyla mümkün kıldığı, yaratıcı çeşitlilik için gerekli ortamı sağlamaktadırlar. Kimlik ve çeşitlilik, birey ve grup arasındaki diyalog, gerek gezegensel kültürel vatandaşlık, gerekse dilsel çeşitlilik ve kültürlerin gelişiminin devamı açısından yaşamsal bir araçtır.
 8. Kentlerde birarada varoluş, vatandaşlar, sivil toplum ve yerel yönetimlerin ortak sorumluluğudur. Yasalar temel nitelik taşımakla birlikte, kentlerde birarada varoluşun düzenlenmesi için tek yol olamaz. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde (madde 29) belirtildiği gibi: "Herkesin, kendi kişiliğinin serbest bir biçimde ve tam olarak gelişmesini sağlayacak tek ortam olan topluma karşı ödevleri vardır."
 9. Kültürel miras, ister somut ister soyut olsun, insanoğlunun yaratıcılığına tanıklık eder ve halkların kimliklerinin altında yatan zemini oluşturur. Kültürel yaşam hem bütün halkların geleneklerini takdir etme ve onlara değer verme zenginliğini, hem de içsel kültürel formların yaratılması ve icat edilmesini mümkün kılma fırsatını kapsamaktadır. Bu nitelikler katı kültürel modellerin empoze edilmesini de engeller.
 10. Kültürlerin onaylanması ve bunların tanınmalarını ve yaşama kabiliyetlerini destekleyen politikalar, kentler ve bölgelerin sürdürülebilir kalkınması ve bunun insani, ekonomik, siyasal ve toplumsal boyutu itibarıyla temel bir etkidir. Kamusal kültür politikalarının en önemli niteliği çağdaş dünyada toplumların bir talebi olmalarıdır. Yerel kalkınmanın kalitesi, kültürel ve diğer (toplumsal, ekonomik, eğitimsel, çevresel ve kentsel planlamayla ilgili) kamusal politikaların iç içe dokunmasına bağlıdır.
 11. Kültürel politikalar, kamusal ve kişisel çıkarlar, kamusal işlevler ve kültürün kurumsallaştırılması arasında bir denge kurmak zorundadır. Aşırı seviyedeki kurumsallaşma ve piyasanın kültürel kaynakların tek dağıtıcısı olarak aşırı seviyedeki hakimiyeti belli riskler taşır ve kültürel sistemlerin dinamik gelişimini engeller. İster bireysel olsun, ister toplumsal oluşumlar ve hareketler içerisinde olsun, vatandaşların özerk inisiyatifleri kültürel özgürlüğün temelidir.
 12. Çağdaş dünyada; amatör veya profesyonel, zanaatkar veya endüstriyel, bireysel veya kolektif olsun, kültürel ürünlerin yaratılması ve dağıtımının ekonomik açıdan gereken şekilde değerlendirilmesi, serbestliğin kazanılması itibarıyla belirleyici bir etken, çeşitliliğin garantisi, ve dolayısıyla da, halkların kültürlerarası ilişkilerde kimliklerini teyit etmek üzere demokratik haklarını elde etmesidir. UNESCO Kültürel Çeşitlilik Evrensel Bildirgesi'nde (madde 8) belirtildiği üzere, kültürel ürünler ve hizmetler, "kimlik, değerler ve anlam vektörleri olarak, sadece birer emtia veya tüketici ürünü olarak ele alınmamalıdır". Kültürün; zenginliğin ve ekonomik kalkınmanın yaratılmasında bir faktör olarak önemini vurgulamak gerekmektedir.
 13. Çocukluktan yaşlılığa yaşamın tüm evrelerinde kültürel ve sembolik evrene erişim, vatandaşlığın duyarlılığına, ifade gücüne, birarada varoluşuna ve yapılandırılmasına yön vermede temel bir unsurdur. Her bireyin kültürel kimliği dinamiktir.

-
14. Bilginin benimsenmesi ve vatandaşlar tarafından bilgi birikimine dönüştürülmesi kültürel bir eylemdir. Dolayısıyla ifadeye imkan sağlayan, teknolojik ve iletişimsel kaynaklara herhangi bir ayırım söz konusu olmaksızın erişilebilmesi ve yatay ağların oluşturulması bilgi temelli toplumların ortak mirasını besler.
 15. Çalışma, insan yaratıcılığının en önemli alanlarından biridir. Çalışmanın kültürel boyutu tanınmalı ve geliştirilmelidir. Kent veya bölgedeki çalışma örgütü ve işletmeler, İnsanlığın onuru ve sürdürülebilir kalkınmanın temel unsurlarından biri olması itibarıyla, bu boyuta önem vermelidirler.
 16. Kamusal alanlar tüm vatandaşlara ait olan toplu ürünlerdir. Her bir kentin benimsediği kurallara uyduğu sürece hiçbir şahıs veya grup bu alanların serbest kullanımından mahrum bırakılamaz.

II. Taahhütler

17. Geniş kapsamlı bir arzı garantilemek üzere kültürel çeşitliliği besleyen politikalar oluşturmak, başta azınlıklar ve korunmasızlar olmak üzere bütün kültürlerin medyada yer almalarını teşvik etmek ve hegemonya kurucu pozisyonları önlemeye yönelik ortak prodüksiyonlar ve değişim programlarını desteklemek.
18. Farklı yollar ve vasıtalar aracılığıyla kültürel ürün ve hizmetlerin sürdürülmesini ve yaygınlaştırılmasını desteklemek ve teşvik etmek, bu ürün ve hizmetlere evrensel erişimi sağlamak, vatandaşların yaratma kapasitelerini ve dil çeşitliliğinin temsil ettiği zenginliği geliştirmek, sanatsal niteliği teşvik etmek, yeni anlatım şekilleri araştırmak, yeni sanat dilleriyle deneysel çalışmalar yapmak, ve aynı zamanda, yeni kültürel hareketleri ve yeni sanatsal yetenekleri bulacak ve bu sanatsal yetenekleri sanatlarını gerçekleştirmek üzere cesaretlendirecek kültür yönetim mekanizmalarının uygulanmasını ve geleneklerarası yeniden oluşum ve etkileşimi teşvik etmek. Yerel yönetimler kültürel izleyici kitlesinin yaratılması ve genişletilmesi ve kültürel katılımın vatandaşlığın yaşamsal bir unsuru olarak teşvik edilmesine yönelik taahhütlerini beyan etmişlerdir.
19. Vatandaşların kamusal kültür politikalarının oluşturulması, uygulanması ve değerlendirilmesine demokratik katılımı bulundurmaları teminat altına almak üzere gerekli araçları harekete geçirmek.
20. Gerekli araçlar yoluyla kültürün kamusal finansmanını teminat altına almak. Bunlar arasında ilk başta göze çarpanlar kamusal program ve hizmetlerin doğrudan finansmanı, özel sektör faaliyetlerine maddi destek ve mikro kredi, risk sermayesi fonları vb. gibi daha yeni modellerdir. Kamu çıkarlarını gözetmeleri koşuluyla kültüre yatırım yapan şirketler için vergi teşviklerini kolaylaştıran yasal sistemlerin oluşturulması da düşünülebilir.
21. Yerel alanda yan yana yaşayan farklı ruhani ve dini seçenekler arasında diyalog oluşturmak üzere sahalar yaratmak ve bu gruplarla idari makamlar arasında ifade özgürlüğünü ve uyumlu bir birlikte varoluşu sağlamak.
22. Özgürlüklerin tam anlamıyla kullanılmasını engelleyen cinsiyet, yaş, etnik köken, engellilik, yoksulluk veya herhangi bir diğer temelde ayrımcılıktan dolayı önyargı olmaksızın, ifade özgürlüğünü insanlık onurunun ve toplumsal kucaklamanın temel bir boyutu olarak teşvik etmek. Dışlamaya karşı verilen mücadele bütün insanların onuru için verilen bir mücadeledir.
23. Bulundukları bölgeyle bir tarih ve etkileşim ilişkisine sahip olan yerli halkların kültürlerinin devam etmesini ve gelişmesini teşvik etmek.

-
24. Kültürel ifade özgürlüğünü ve göç ederek gelmiş olan veya kökenleri başka yerlerde olan kişilerin katılımını garanti altına almak. Yerel yönetimler ayrıca göçmenlerin evsahibi toplumun kültürüne erişimini ve katılımını sağlamak üzere gerekli vasıtaları sağlamayı taahhüt etmektedirler. Bu karşılıklı taahhüt, birarada varolma ve kültürlerarası süreçlerin temelidir ve de, aslına bakıldığında, bu şekilde adlandırılmaksızın, her bir kentin kimliğinin yaratılmasına da katkıda bulunmuştur.
 25. “Kültürel etki değerlendirmesi”nin çeşitli formlarının kentlerin kültürel yaşamlarındaki önemli değişimleri kapsayan kamusal veya özel sektör girişimlerinin zorunlu bir unsuru olarak uygulanmasının teşvik edilmesi.
 26. Yerel kültürel mirasın ve önceki nesillerin vasiyetlerinin korunmasını sağlamak için gerekli yasalar, kurallar ve yönetmelikleri yürürlüğe koyarak, bütün kentsel ve bölgesel planlamalarda kültürel parametreleri dikkate almak.
 27. Kentin kamusal alanlarının varlıklarını sürdürmelerini ve bunların etkileşim ve birarada varoluşu desteklemeye yönelik kültürel alanlar olarak kullanılmasını teşvik etmek. Kamusal alanların ve ortak kullanıma açık yerlerin estetik açıdan geliştirilmesini teşvik etmek.
 28. Kültürel politikaların ve kaynakların yerinden yönetimi için tedbirler uygulamak ve bu anlamda sözde kenar diye nitelendirdiğimiz yaratıcı özgünlüğünü meşrulaştırmak, toplumun hassas kesimlerini gözetmek ve bütün vatandaşların herhangi bir ayırım olmaksızın kültür ve bilgiye ulaşma hakkı prensibini savunmak. Söz konusu kararlılık, merkezi sorumlulukların ve özellikle de herhangi bir yerinden yönetim projesine parasal kaynak sağlamaya yönelik sorumluluğun bertaraf edilmesi anlamına gelmemektedir.
 29. Her bir yerel yönetimin kimliğini, bütüne yaptığı katkıları ve vatandaşlarına yönelik hizmetlerin etkinliğini takdir eden bir diyalog yaratmak suretiyle, aynı toprağı paylaşan yerel yönetimlerin kültürel politikaları arasındaki eşgüdümü özellikle teşvik etmek.
 30. Yerel kimliğe, yaratıcılığın sürdürülmesine ve iş yaratmaya katkıları itibarıyla kültürel sektörler ve yerel medyanın stratejik rollerini desteklemek.
 31. Projelere ve yerel veya küresel kültürel mirasa dijital boyutta erişimi ve bunların toplumsallaştırılmasını teşvik etmek. Bilgi ve iletişim teknolojileri, kültürel bilgi birikimini bütün vatandaşların ulaşabileceği duruma getirmeye yönelik araçlar olarak kullanılmalıdır.
 32. Yerel kamu kitle iletişim araçlarına erişimi teşvik etmeye ve söz konusu araçları çoğulculuk, şeffaflık ve sorumluluk prensiplerine uygun olarak toplumun çıkarları çerçevesinde geliştirmeye yönelik politikalar uygulamak.
 33. İfade özgürlüğünü teminat altına almaya yönelik mekanizmalar, araçlar ve kaynaklar üretmek.
 34. Yazar ve sanatçıların etik haklarına saygı göstermek ve bu hakları garanti altına almak ve bu kişilerin emeklerinin karşılığını hakkaniyetli bir şekilde almalarını sağlamak.
 35. Yaratıcı kişileri ve sanatçıları; toplumumuzun sorunlarını ve çelişkilerini tanımlamak, birarada varolma ve yaşam kalitesini iyileştirmek, bütün vatandaşların yaratıcı ve eleştirel kapasitelerini arttırmak ve özellikle de kentlerin karşı karşıya olduğu güçlüklerin çözümüne katkıda bulunmada işbirliği yapmak suretiyle kentlerine ve bölgelerine bağlılığa davet etmek.
 36. Okumayı ve kitapların yaygınlaştırılmasını teşvik etmeye ve bütün vatandaşların küresel ve yerel edebi ürünlere tam erişimini sağlamaya yönelik politikalar ve yatırımlar gerçekleştirmek.

-
37. Canlı gösteriler, filmler, festivaller gibi her çeşit ifade tarzını kullanarak şenlik ve eğlenceyle kentin bütün kesimlerinin temas seviyesini arttırarak, kültürün kamusal ve kolektif karakterini pekiştirmek.
 38. Yaratıcılığı, duyarlılığı ve söz konusu bölgenin kültürel ifadeleri ile eğitim sistemi arasındaki ilişkileri teşvik etmek suretiyle, kültür ve eğitim politikaları arasında eşgüdüm oluşturmak.
 39. Engelli kişilerin kültürel hizmet ve faaliyetlere erişimini kolaylaştırarak, kültürel ürün ve hizmetlerden faydalanabilmelerini garanti altına almak.
 40. Üniversiteler, araştırma merkezleri ve araştırma şirketleri gibi bilgi konusunda çalışan kurumların kültürel kuruluşlarla olan ilişkilerini geliştirmek.
 41. Özellikle yeni bilimsel bilgi birikiminin olası uygulamaları dolayısıyla ortaya atılan etik, toplumsal, ekonomik ve siyasal konuların kamunun ilgisini çektiğini dikkate alarak, bilimsel ve teknik kültür, bütün vatandaşlar nezdinde popülerleştirmeyi hedefleyen programları teşvik etmek.
 42. Envanterler, sicil kütükleri, kataloglar gibi araçlar kullanarak kültürel mirası korumak üzere hukuki mekanizmalar oluşturmak ve uygulamalar gerçekleştirmek; sergiler, müzeler ve tur programları gibi faaliyetler düzenleyerek kültürel mirasın takdir edilmesini ve popülerleşmesini teşvik etmek.
 43. Kamusal yerel/bölgesel alanda üretilmiş olan yerel belgesel mirası, kendi girişimleriyle veya kamu veya özel sektör kuruluşlarıyla bağlantılı olarak korumak, değerlendirmek ve popülerleştirmek; bu amaçla belediyeler nezdinde ve bölgesel çapta sistemlerin oluşturulması için teşvikler sağlamak.
 44. Kültürel mirasın dünyanın her yerinden bütün vatandaşlarca serbestçe tanınmasını teşvik etmek. Sektör profesyonelleriyle bağlantılar kurarak, ziyaret edilen yerler ve yörelerin kültür ve geleneklerine saygı gösteren turizm türlerini teşvik etmek.
 45. Karşılıklılık prensibine dayanarak çok taraflı süreçleri derinleştiren politikalar geliştirmek ve uygulamak. Uluslararası kültürel işbirliği, özellikle kuzey-güney ekseninde sanatçıların ve kültürel çalışmalar yapanların serbest dolaşımını teşvik eden destekleyici bir insan topluluğunun oluşturulmasında vazgeçilmez bir unsurdur. Bu aynı zamanda sömürgeciliğin neden olduğu dengesizlikleri düzeltmek ve bölgelerarası entegrasyonu sağlamak üzere halklar arasında diyalogun başlatılmasına da çok önemli bir katkıda bulunacaktır.

III. Öneriler

YEREL YÖNETİMLERE

46. Bütün yerel yönetimler bu belgeyi yasama organlarının onayına sunma ve yerel toplumla daha geniş bir müzakere süreci yürütmeye davet edilmektedirler.
47. Kültürün yerel politikalarda merkezi bir yere sahip olmasını sağlamak ve halkın katılımı ve stratejik planlama süreçleriyle yakın işbirliği gerçekleştirmek suretiyle her bir kent veya bölgede Kültür için Gündem 21'in hazırlanmasını teşvik etmek.
48. Yerindenlik ilkesine daima uymak kaydıyla, diğer kurumsal seviyelere kültürel yönetim mekanizmaları oluşturmaya yönelik mutabakat tekliflerinde bulunmak.

-
49. 2006'dan önce Kültür için Gündem 21 belgesinin yayılmasını destekleyecek kültürel göstergeler sisteminin oluşturulması için bir teklif sunmak ve buna konunun izlenmesi ve karşılaştırılmasını kolaylaştırmaya yönelik yöntemleri de dahil etmek.

DEVLETLER VE ULUSAL HÜKÜMETLERE

50. Vatandaşların kültürel ihtiyaçlarındaki artışı, kültürel programların ve kaynakların halihazırdaki yetersizliklerini ve bütçe tahsisatlarının önemini göz önünde tutarak, kültürel alanda kamusal müdahaleyi sağlamaya yönelik araçlar belirlemek. Bunun dışında, ulusal bütçenin en az %1'ini kültüre tahsis etmek üzere çalışmalar yapılmalıdır.
51. Kültürel alanda fon sağlamaya yönelik yeni yasama, kurallar ve sistemler oluşturmak üzere yerel yönetimlerle doğrudan veya işbirliği ağırları ve birlikler aracılığıyla istişare ve anlaşma mekanizmaları tesis etmek.
52. Kültürün serbest gelişimini ve kültürel ürün ve hizmetlerin eşit koşullarda değişimini kısıtlayan ticari anlaşmalardan kaçınmak.
53. Kültür ve iletişim sektörlerinde bir noktada yoğunlaşmayı önleyecek ve özellikle üretim alanında yerel ve bölgesel temsilcilerle işbirliğini teşvik edecek yasal hükümleri onaylamak.
54. Bölgelerimizde sergilenen kültürel ürünlerin kökeninin gereken şekilde belirtilmesini sağlamak ve başka halkların tarihi mirasına ait olan ürünlerin yasadışı ticari faaliyetlerini önlemek üzere tedbirler almak.
55. Başta Kasım 2001'de 31. Genel Konferans'ta onaylanan UNESCO Kültürel Çeşitlilik Evrensel Bildirgesi ve Stockholm'de düzenlenen Hükümetlerarası Konferans'ta (1998) kabul edilen Kültürel Gelişim Politikaları Eylem Planı olmak üzere, kültürel çeşitlilikle ilgili uluslararası anlaşmaları devlet seviyesinde veya ulusal seviyede uygulamak.

ULUSLARARASI ÖRGÜTLERE

YEREL YÖNETİM KURULUŞLARINA

56. Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler'e: Kültür için Gündem 21 belgesini kültürel programlara ilişkin referans belgesi olarak benimsemek ve bunu müteakiben ayrıca söz konusu sürecin koordinatörlüğü rolünü üstlenmek.
57. Kıtasal kentler ve yerel yönetimler ağlarına (özellikle de Interlocal, Eurocities, Sigma ya da Mercociudades gibi bu Gündem 21'i teşvik etmiş olanlar): bu belgeyi teknik eylem ve politika programları çerçevesinde dikkate almak.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER PROGRAMLARI VE ÖRGÜTLERİNE

58. UNESCO'ya: Kültür için Gündem 21 belgesini uluslararası hukuki belge veya 2005 için planlanan Kültürel Çeşitlilik Konvansiyonu hazırlık çalışmalarında referans belge olarak kabul etmek.
59. UNESCO'ya: kentleri, kültürel çeşitliliğin prensiplerinin, özellikle de birarada varolma, demokrasi ve katılımı ilgili boyutların uygulandığı bölgeler olarak kabul etmek ve yerel yönetimlerin düzenlenen programlara katılımını sağlamaya yönelik araçları tesis etmek.
60. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'na (UNDP): kültür ve kalkınma konularındaki incelemelerini derinleştirmek ve kültürel göstergeleri insani gelişim endeksinin (HDI) hesaplanmasına dahil etmek.

-
61. Gündem 21'i izlemekten sorumlu olan Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı Sürdürülebilir Kalkınma Bölümü'ne: Kültür için Gündem 21 belgesinin prensipleri ve taahhütleri gereğince sürdürülebilirliğin kültürel boyutunu geliştirmek.
 62. Birleşmiş Milletler – HABITAT'a: bu belgeyi kentsel politikaların kültürel boyutunun önemini vurgulamaya yönelik dayanak noktası olarak değerlendirmek.
 63. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi'ne: kentsel boyutu kültürel haklarla diğer insan hakları arasındaki ilişkilerin incelenmesine dahil etmek.

HÜKÜMETLERARASI VE ULUSLARÜSTÜ ÖRGÜTLERE

64. Dünya Ticaret Örgütü'ne: kültürel ürün ve hizmetleri müzakere görüşmelerinin dışında tutmak. Kültürel ürün ve hizmetlerin değiş tokuşuna ilişkin zemin, 2005 için planlanan Kültürel Çeşitlilik Konvansiyonu gibi yeni bir uluslararası yasal sözleşme ile belirlenmelidir.
65. Kıtasal örgütlere (Avrupa Birliği, Mercosur, Afrika Birliği, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği): kültürü yapılanmalarının temel dayanaklarından biri olarak benimsemek. Ulusal yetkinlikler ve yerindenlik ilkesine itibar etmek koşuluyla, kültür, çeşitlilik, katılım, demokrasi ve işbirliği ağıları oluşturma konularında kamu müdahalesinin meşruluğu ilkelerine dayanan yeni bir kıtasal kültürel politikaya ihtiyaç vardır.
66. Kültürel yakınlık prensipleri üzerine kurulan çok taraflı kuruluşlara (örneğin, Avrupa Konseyi, Arap Devletler Birliği, İberoamerikan Devletleri Örgütü, Uluslararası Frankofon Örgütü, İngiliz Milletler Topluluğu, Portekizce Konuşan Ülkeler Topluluğu, Latin Birliği): uygarlıklar arasında daha iyi bir anlayışın ve karşılıklı bilgi birikimi ve barışın temeli olan güvenin oluşturulmasına yönelik ortak projeleri teşvik etmek.
67. Uluslararası Kültürel Politikalar Ağı (devletler ve kültür bakanları) ve Uluslararası Kültürel Çeşitlilik Ağı (sanatçı dernekleri): kentleri kültürel çeşitliliğin temel alanları olarak düşünmek, yaptıkları çalışmalara yerel yönetimlerin katılımını sağlamaya yönelik mekanizmaları oluşturmak ve Kültür için Gündem 21 belgesinde belirlenen prensipleri eylem planlarına dahil etmek.

Barselona, 8 Mayıs 2004

Committee on culture – United Cities and Local Governments – UCLG
Commission de culture – Cités et Gouvernements Locaux Unis – CGLU
Comisión de cultura – Ciudades y Gobiernos Locales Unidos – CGLU
Kültür Komitesi – Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler – UCLG

The Agenda 21 for culture is available in English, French, Spanish, Arabic, Bulgarian, Catalan, Galician, German, Italian, Japanese, Portuguese and Turkish. Committed to cultural and linguistic diversity, the Committee on culture encourages its translation into more languages.

L'Agenda 21 de la culture est disponible en anglais, français, espagnol, allemand, arabe, bulgare, catalan, galicien, italien, japonais, portugais et turc. Engagée à la diversité culturelle et linguistique, la Commission de culture encourage sa traduction dans d'autres langues.

La Agenda 21 de la cultura está disponible en inglés, francés, español, alemán, árabe, búlgaro, catalán, gallego, italiano, japonés, portugués y turco. Comprometida con la diversidad cultural y lingüística, la Comisión de cultura anima a su traducción a otras lenguas.

Kültür için Gündem 21 belgesi, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Almanca, Katalanca, Galisya dili, İtalyanca, Portekizce ve Türkçe olarak yayınlanmıştır. Kültürel ve dilsel çeşitliliğe inanan Kültür Komitesi, bu belgenin daha fazla dile çevrilmesini desteklemektedir.

**United Cities and Local Governments
Cités et Gouvernements Locaux Unis
Ciudades y Gobiernos Locales Unidos**

carrer Avinyó, 15
E-08002 Barcelona
Espanya

Tel: +34 93 342 87 50
Fax: +34 93 342 87 60
info@cities-localgovernments.org
www.cities-localgovernments.org

**Ajuntament de Barcelona -
Institut de Cultura**

Palau de la Virreina - la Rambla 99
E-08002 Barcelona
Espanya

Tel: +34 933 161 000
Fax: +34 933 161 020
agenda21cultura@bcn.cat
www.bcn.cat/cultura

www.agenda21culture.net

**United Cities and Local Governments
Cités et Gouvernements Locaux Unis
Ciudades y Gobiernos Locales Unidos**

**Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura**